ELEONORA EPOSTEN

LOVÖ HEMBYGDSFÖRENINGS TIDNING

Nummer 4, december 2010, Årgång 19

GOD JUL

önskar

Lovö Hembygdsförening

I detta nummer

Arets sista E-post firar hembygdsföreningens 60 år med ett reportage om festen på Ekebyhovs slott. Ni som inte var där gick miste om något storslaget. Bra föredrag i dagarna två, fin musik, en förträfflig buffé på kvällen och en rad intressanta utställningar. Ni får en blek aning i vårt reportage.

E-posten porträtterar i en ny serie om hus på Lovö det märkliga Breidablick söder om Kanton. En av våra läsare, Stina Lindberg, har öppnat sitt fotoalbum från hennes tid som barn på Breidablick. Hennes far var trädgårdsmästare där. Att sedan Mrs Maude, en av Oscar II:s älskarinnor, byggde huset och bodde där, gör inte platsen mindre intressant.

Gunnel Bergström skriver ett upprop för att rädda Lovön och Världsarvet. E-posten kommer på grund av alla hot mot ön och Världsarvet Drottningholm att göra ett extranummer kring nyår enbart kring dessa frågor. Engagera er. Annars kanske ni vaknar upp en dag med en motorväg genom trädgården och en bussterminal i Engelska parken.

Det är jultid och E-posten uppmärksammar hembygdsföreningens stånd på julmarknaden vid Drottningholm förliden första advent. Bilden på omslaget av Bertil Ottoson och Stina Odlinder Haubo är från den dagen. Trots att det var tolv grader kallt förmedlar väl bilden all vår värme till E-postens läsare inför det nya året.
God jul och gott nytt år.

Omslagsfoto: Claes Lindahl
Redaktör: Claes Lindahl Layout: Johanna Svenonius

Eleonora-Posten
ISSN 1651-6508
utges av Lovö Hembygdgsdförening
Postadress: E-posten
c/o Claes Lindahl
Box 188
17802 Drottningholm
claeslindahl#hotmail.com
tel. 070-5891943

Lovö Hembygdsförening
Box 144
17802 Drottningholm
info#lovohembygd.com
www.lovohembygd.com
Plusgiro 8812-0

Ordförandens spalt

Vilken fest! Hembygdsföreningens 60-årsfirande på Ekebyhovs slott under helgen den 13-14 november blev en succé. Föreläsningsprogrammet med musikaliska inslag samlade fulla hus, kaféet med hemlagade bullar, kakor och pajer fick ovationer, utställningarna var intressanta, lärorika och kreativa och sist men inte minst var lördagskvällens italienska buffé med ädla drycker också en kulinarisk fest.

Nu har vardagen återkommit. Vi går i väntans tider om vi kommer att få statliga bidrag för underhållet av våra arrenderade byggnader på Hogsta. Ett byggnadsföretag som tycker om gamla hus har gett anbud på underhållet av Bagarstugan, Smedjan och Magasinet, var för sig. Vi går också i väntas tider inför Regeringsrättens överläggning den 27 januari 2011 om vårt överklagande av Förbifart Stockholm. Överläggningen är muntlig och offentlig. Det innebär till exempel att du kan vara med. Vi hoppas få maximal juridisk uppbackning. Kanske Naturskyddsföreningens jurister kan vara med i vår juridiska expertgrupp.Väntans tider gäller också prästgårdens öde. Vid Arrendenämndens möte i Klockargården den 6 december var det fullt klart att Stockholms stift vill ha bort Rydströms från gården. Ett referat från förhandlingen finns längre fram i tidningen. Arrendenämnden fattar sitt beslut måndagen den 3 januari 2011. Sedan blir det troligen Svea Hovrätt.

Ett nytt verksamhetsår väntar oss och en utmaning kan bli renoveringen av Fornstigen. Den behöver mycket arbete. Styrelsen kommer att leta efter medlemmar som vill bidra med sitt arbete, t.ex. på helger och semestrar.

Ibland känns det tungt att vår vackra och rika ö behöver så mycket försvarskamp. Lovön är ju en tillgång för så många människor – inte bara för oss på Lovön utan också för hela Stockholm, för hela Sverige, för hela Världen. Så här säger Världsarvskonventionen (1972): Ett världsarv är en oersättlig tillgång, inte bara för landet det ligger i, utan för mänskligheten som helhet. Sverige som nation har åtagit sig att för all framtid skydda, bevara och vårda världsarvet Drottningholm till förmån för kommande generationer. Sverige som nation innebär statliga myndigheter och kommunala myndigheter samt fristående organisationer. Bland dessa organisationer finns Lovö hembygdsförening, vars främsta uppgift är att skydda och bevara kronoparken Drottningholm, det vill säga hela Lovön.

Bertil Ottoson

Lovö Hembygdsförening 60 år!

Helgen 13-14 november var det fest på Ekebyhov slott. Föreläsningar, musik, kafé, middag, utställningar. Hundratals människor tog sig till slottet från hela Stockholm. Om något visade denna helg vad människor på Lovö kan, vilket engagemang det finns för denna unika ö. Nedan är en liten exposé över helgen. Ett stort tack till Kylli, Stina och Ulrika som svarade för organisationen. Ytterligare tack till alla de som hjälpte till i köket, som bakade, diskade, ordnade och varmt tack till de förnäma föredragshållare och uställare som deltog för Lovöns bästa!

Åhörare i den konstant fullsatta Wrangelska salen (ovan). Ulrika Wesslau (t.h) ordnade T-shirts och kassar med vargmotiv, tryckte kort med Lovömotiv, lagade italiensk buffé för ett hundrtal gäster på lördagskvällen, höll reda på allt och alla och gjorde ett strålande arbete på alla sätt och vis. Trots att Ulrika inte längre är Lovöbo ställde hon upp för att arrangera denna fest med hela sin energi och entusiasm.

Johan Celsing (ovan), professor i arkitektur vid KTH, ledamot av Kungliga vetenskapsakademin, samt Lovöbo sedan barnsben talade om den moderna arkitekturen på Lovö. Johan gjorde en exposé från Hårlemans tillbyggnad av Tessins Drottningholm, över Paul Hedqvists funktionalistiska Lovö vattenverk från 1920-talet, Anders Tengboms klubbhus för Drottningholms golfklubb, till Ralph Erskines aparta hem på Malmen från 1960-talet och inte minst pappa Peters Klockberga där Johan växte upp. Vi i publiken insåg plötsligt att här pågick den bästa högskoleföreläsningen i hembygdsföreningens regi. Kanske ni redan visste det, men Lovö är ett levande museum av det främsta svensk arkitektur har att erbjuda i snart fyrahundra år: modernism från 1600-talet tills idag.

Stina Odlinder Haubo (t.h.) drog ett stort lass som arrangör av 60 års kalaset, ordnade högklassiga föreläsare, presenterade dem, tackade av dem och hann dessutom med att själv tala om Gustav III och Drottningholm. På bilden syns Stina tillsammans med en annan Lovödrottning, Gustav III:s gemål.

På lördagskvällen ordnade hembygdsföreningen middag för medlemmar och inbjudna gäster. Vi fyllde fyra av slottets rum och ändå var det ont om plats. Italiensk buffé som Ulrika Wesslau egenhändigt hade stått och lagat till kvällen innan, vin, glad stämning, tal och umgänge.

Så här borde man ordna det varje år, sade en av gästerna till E-Postens utsände. Hundra kronor för buffé med tiramisu som efterrätt och fritt vin. Hur klarar ni det?

Svaret är att Lovö hembygdsförening klarar alla utmaningar.

Här spelar en tredjedel av sextetten Royal Jazz. Lasse Eriksson på klarinett och Lennart Odlinder på piano.

Barbro Berg från Lunda satt i kassan för kaféet under hela helgen och sviktade aldrig i huvudräkning.

Dan Haubo,
en av hjältarna under festen. Behövde en dator kopplas in fanns han där. Om glasen tagit slut ordnade han fram nya. Om någon ville veta var toaletten ligger, visade han vägen... Nu vet E-Postens redaktör att bakom varje framgångsrik kvinna finns en synnerligen duglig man i det fördolda.

Susanne Wallenberg med dotter jobbade i köket, såg till att pajer, bullar och annat fylldes på. I bakgrunden Anna-Karin Öjerbring som slet som ett djur men ville inte bli plåtad.

I köket jobbade Ingrid Christensen och Åke Rosenqvist med disk och annat. Tänk er själva att diska för flera hundra personer utan betalning. Två obesjungna hjältar. Tack!

Elin Rydström med man, barn och sex dagar gammal bebis (ovan). Familjens utställning om den hotade Prästgården drog många besökare.

Bo Petré (t.h.)har grävt i Lovös jord i mer än ett halvt sekel. Vad han inte vet om våra förfäder vet ingen annan heller, förmodligen knappt ens förfäderna själva.

Bo Nylén (t.v.), ordförande i Mälaröarnas naturskyddsförening, svampexpert och en av Sveriges kunnigaste naturpersoner var så här glad efter sin föreläsning.

Björn Sylvén (ovan), en av Sveriges främsta trafikforskare, vilar ut tillsammans med Bertil och Eva Ottoson efter sin föreläsning om transportsystem på Lovö och runt om i världen. Kanske Björn ser trött ut därför att det är så svårt att få svenska politiker förstå att försöker man bygga bort transportproblemen med vägar leder det till än mer bilar som leder till fler vägar och mer bilar tills… ja tills vad? Runt om i världens storstäder planeras nya kollektivtrafiksystem där spårvägen har fått en renässans. Utom i Stockholm där Lovö skall läggas i betong.

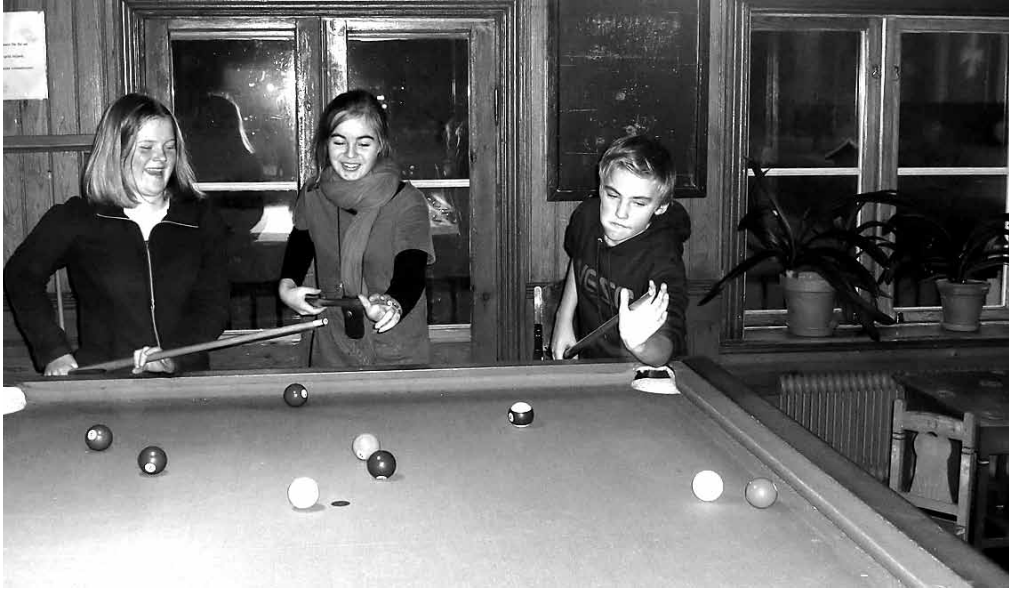

Framtidens hembygdare Siri, Agnes och Rolf stärker sig med ett parti biljard efter middagen (ovan).

Peter Tucker (ovan) visade sin konst under 60 årsjubileet. Eriksbergs eminenta konstnärer ställer alltid upp för Lovö.

Också Cilla Ericson (ovan) ställde ut sin konst. Här framför ett av sina verk.

Martin Csatlos (t.v.), till vardags obducent, i klädsamt artistskägg framför en av sina fotografiska tavlor. Bilden föreställer Lovö kyrka i 360 grader. Utställningen på Ekebyhovs slott var Martins första. Nu kan ni köpa hans unika bilder. Kontakta E-posten så förmedlar vi.

Under 60 årsjubilieet pågick försäljning av hembygdsföreningens varor där Inger Florgård (ovan) visade och tog betalt tillsammans med sin man Anders (ej i bild.)

Sigurd Rahmqvist, en av Sveriges främsta medeltidshistoriker, berättade om Drottningholm innan det var Drottningholm, utan bondön Lovö tills Gustav Vasa ändrade sakernas tillstånd.

En av de många besökarna under helgen, Ita Tovatt, som arbetar på Mälaröarnas Waldorfskola i Drottningholm. Inte undra på att hon ser så uppåt ut med tanke på vad som bjöds denna helg.

Programmet 13-14 november

Föredrag

Bo Petré: Forntidens Lovö
Sigurd Rahmqvist: Lovön före Drottningholm
Björn Sylvén; Vägar till och från, över och under Lovön
Bo Nylén: Naturen på Lovön
Stina Odlinder Haubo: Gustav III:s Drottningholm
Johan Celsing: Modern arkitektur på Lovön
Göran Alm: Bernadotternas Drottningholm

Musik

Ronny Lövgren och Andreakören: Psalmer av Anders Frostenson
1/3 Royal Jazz
Leif Söderström klassisk gitarr

Utställningar

Stina Odlinder Haubo: Lovön - ön i sjön
Ralph Erskines hem
Elin Rydström och familj: Lovö prästgård
Cilla Ericson: konst
Peter Tucker: konst
Martin Czatlos: fotografier

Vad händer på Lovö i vinter och vår?

Årsstämma den 23 februari

Servering från kl. 18.30. Stämman öppnas kl. 19. Efter stämman blir det föredrag. Föredragshållare är ännu inte utsedd, men vi lovar att det blir lika bra som det brukar vara. Detta är en Kallelse till stämman. Kom! Skriftlig kallelse i början av februari. Plats: Klockargården vid Lovö kyrka.

Fuchsior 15 mars

Marie Olsson berättar om fuchsior. Vi får berika vårt kunnande med dess ursprung, historia, sorter och arter, användning, skötsel, tips och kuriosa. Lite sticklingar och fröer kommer att finnas och så en massa härliga bilder. Kaffe och smörgås från kl. 18. Föredraget börjar kl. 18.30. I samarbete med Västerorts Trädgårdssällskap. Plats: Klockargården vid Lovö kyrka.

Röjning på Fornstigen 17 april

Lördagen 17 april mellan kl. 10–13 röjer vi på Fornstigen. Medtag redskap för röjning samt matsäck. Samling vid Edebyparkeringen ca 100 m förbi avtagsvägen mot Edeby i riktning Ekerö centrum.

Valborg 30 april

Brasan tänds i parken vid Götiska tornet kl. 21. Valborgskören under ledning av Gocki Sköld-Linge sjunger, tal till våren och fyrverkeriet skjuts cirka kl. 21.30. Servering. Alla som vill vara med i Valborgskören – det underlättar ju förstås om man har sjungit de vanligaste vårsångerna tidigare – är välkomna. Noter finns att låna. De som vill öva innan är välkomna till Gamla Drottningholmsskolans matsal kl. 18 samma dag. Annars samlas vi kl. 20.30 vid brasan.

Senaste nytt om Prästgården

Nu närmar sig slutspelet om Lovö prästgård - då det avgörs om det är svenska kyrkans snikenhet som skall råda eller Rydströms ekologiska jordbruk där femtusen barn varje år lär sig om Guds skapelse av naturen skall få en chans.

Det var en vacker vinterdag när vi den 6 december samlades på gårdsplanen bland de hus som är prästgårdsarrendet. Tom Rydström berättade om hur mycket arbete Elizabeth och han lade ner när de 1984 kom till gården. Allt var förfallet och i stor sett alla byggnader och all utrustning måste repareras innan korna kunde flytta in. Bostadshuset var inte så prioriterat. Det tog lång tid innan bostaden nådde modern standard. Elizabeth och Tom har själva bekostat mycket av både underhåll och investeringar som egentligen skulle betalas av stiftet.

Nu är de uppsagda till avflyttning den 14 mars 2010. Den plågsamma juridiska processen har varat i över ett år och kostat väldigt mycket, inte bara pengar. Efter inspektion av alla produktionsutrymmen samlades alla till sammanträde på Klockargården. Jag var undrande vad som skulle hända. Biskop Brunne har ju skrivit till alla som uttryckt oro över prästgårdens öde: ”Stockholms stift har ingen avsikt att lägga ner jordbruket”.

Förhandlingen inleddes med att stiftets advokat, Nils Larsson, förklarade varför Elizabeths och Toms arrende måste upphöra. Gården är för liten för att kunna drivas lönsamt. Moderna lantbruk måste ha större arrealunderlag. På sikt måste alla gårdar på Lovön föras samman till en brukningsenhet. Dessutom drivs gården för gammalmodigt och arrendenivån ger stiftet alldeles för låg förräntning. Nils Larsson hävdade att detta är tillräckligt för att bryta besittningsskyddet. Elizabeth och Tom ska snart pensioneras så nu är rätta tidpunkten att avsluta arrendet. De erbjöds tre år att avveckla.

Tom och Elizabeths advokat hävdade att Nils Larssons argument bara innehöll påståenden utan bevis och inte utgick från bestämmelserna i arrendelagen - om markens avkastning. Han citerade ur Nils Larsons egen bok om nyttjanderätter med exakta sidangivelser. Nils Larsson försvarade sig ganska dåligt och jag hoppas ledamöterna i arrendenämnden såg igenom hans kraftfulla, men ihåliga retorik.

Måndagen den 3 januari offentliggörs Arrendenämndens beslut.

Bertil Ottoson

Hus med historia: Breidablick

E-posten inleder med detta nummer en ny serie - hus med historia på Lovön. Det första nedslaget blir i Breidablick, det märkliga huset som ligger på en bergknalle invid Mälaren söder om Kanton. Det syns väl från sjön med sitt höga utsiktstorn och även från Fornstigen som passerar nedanför.

Ni minns givetvis Anna-Lisa Lagerqvist i förra numret av E-posten. Hon som delade med sig av sitt familjealbum från Lunda med Gustav V och allt. Nu har Stina Lindberg, hennes svägerska, också öppnat sitt fotoalbum från annudatzumal för E-posten. Stina flyttade med sina föräldrar från Lunda till Breidablick år 1923. Hennes pappa, Karl Johan, han som sköt änder med Gustav V, blev trädgårdsmästare åt mrs Maude. Hon kallades det, så svenska hon var. Men damen hade gift sig med mr Maude, en engelsk major. Herrskapet Maude bodde på somrarna i Breidablick med utsikt ända till Globen och Kaknästornet i Stockholm. Ett hus med ett säreget torn som mrs Maude och majoren använde som badrum.

– Husan fick bära upp vattnet till tornet, berättar Stina. Dom hade så fina fester, mrs Maude och majoren.

Jag stod som liten flicka bakom häcken och tittade på alla de vackra kvinnorna i sina klänningar som herrskapet hade på besök. Det var Wallenbergare och hovfolk, damer som gick runt i parken i sina fina klänningar bland alla vackra blommor och på de japanska broarna. Maten kom med bilar från Arvid Nordqvist för pigorna kunde inte laga mat. Dom var anställda för de kunde prata engelska. Mrs Maude hade varit hovfröken på slottet, åt drottning Sofia, Oscar II:s gemål. Nu bodde hon i England större delen av året och vara bara med sin major på Breidablick på somrarna.

Vi, däremot, bodde där året runt. Fri bostad och 125 kronor i månaden minns jag var pappas lön. Fri el hade vi också. Men bara sommarvatten. Pappa fick hugga en vak och ta upp vattnet i hink med den lilla järnvägen som mrs Maude hade från huset ner till sjön. Den finns visst kvar fortfarande.

Vilka var nu detta paret Maude? En Googlesökning ger vid handen att Alwyne Edward Maude var av adlig, brittisk släkt, i direkt nedstigande led avkomling till hertigen av Marlborough. Han var major i den serbiska (!) armén, en änkling som 1895 gifte sig med den fyrtioåriga Louise Laurin. Majoren var inte bara militär, han målade också tavlor och skapade damkläder.

Det var Lousie som hade låtit bygga Breidablick. Hon var ingift i den släkt som skapade Norstedts förlag och det var samma arkitekt, Magnus Isaeus, som ritade Breidablick som skapade Norstedts speciella byggnad på Riddarholmen. Louise hade blivit änka redan som 25 åring år 1878, men snart skulle hon få en ny uppvaktare. Det var Oscar II, den liderlige monarken med dåtidens största pornografiska samling enligt kungakännaren Herman Lindqvist. Kungen ville ha sin Louise nära åtminstone under den varma säsongen. Hon fick arrendera marken vid Breidablick av Oscar II för 25 kronor och 1880 stod huset färdigt med torn och allt.

Om Louise fortfarande var en kunlig mätress när hon gifte sig med den brittiske majoren femton år senare vill E-posten inte spekulera över. När Stina Lindberg som barn på Breidablick såg mrs Maude hade Oscar II varit död i många år och Louise Maude var i sjuttoårsåldern. Men fortfarande mån om sitt yttre.

– Hon hade löshår som hängde på sängen när hon sov, berättar Stina. Det fick jag se en morgon när jag hade blivit ombedd att servera henne frukost på sängen när pigan var sjuk.

1933 sålde mrs Maude huset och vi fick flytta till Japan eftersom den nye ägaren inte ville ha någon trädgårdsmästare.

– Ja, i Kanton. Där bodde vi i fem år. Sedan blev det Nockeby.

Bilder av livet på Breidablick på 1920-talet. Ovan Stinas föräldrar i herrskapet Maudes parksoffa och med den fantastiska utsikten över Mälaren i bakgrunden. Nedan en bild från de japanska broar som prydde parken vid den tiden.

– Jag brukade cykla förr i tiden och en gång på 1980-talet fick jag för mig att besöka Breidablick, fortsätter Stina. Då höll man på att bygga till på vårt gamla trädgårdsmästarboställe. Här är en bild från den tiden som jag tog.

Och se, vem är inte den glada snickaren utanför dörren med en planka i handen på ett kort från 1985: Bertil Ottoson himself tillsammans med sin hustru Eva.

– Jag var inte säker på att jag ville visa de här bilderna för E-posten med tanke på att han är hembygdsföreningens nuvarande ordförande, säger Stina. Han kanske tar illa upp.

– Inte gör han det, menar redaktörn. Tvärs om, han är stolt med Drottningholms bästa utsikt och kan se så långt ögat når från sitt hus.

– Kanske får han inspiration till alla sina goda tankar där, säger Stina eftertänksamt.

Och så kan det ju vara. Breidablick bör ju stimulera till både lång och vid horisont.

PROTESTERA!

Bästa Lovöbor.
Nu är det dags att vi kliver fram och säger ifrån! Trafikverket, Länsstyrelsen och Ekerö kommunledning tycker att vi är så få och att ön är så lite utnyttjad att de bestämt sig för att bygga fyrfiliga vägar, uppfartsramper, bussterminaler, infartsparkeringar och infart förbi slottet. Att ett Världsarv offras för Ekeröbornas bekvämlighet generar dem inte. Att Riksantikvarieämbetet och Statens Fastighetsverk säger nej bryr de sig inte heller om. ICOMOS, det internationella råd som ansvarar för världsarv, skrev 8.12 2009:

”ICOMOS SWEDEN avråder starkt Vägverket från att genomföra i arbetsplanen redovisade anslutningar till väg 261 och därmed sammanhängande breddning av vägen genom Världsarvsområdet Drottningholm. Risken är annars mycket stor att områdets Världsarvsstatus dras tillbaka. Det ses som särskilt allvarligt när vi i västvärlden inte tar hand om våra världsarv.

Förbifarten med dess av- respektive uppfarter på Lovö bör rimligtvis dras så nära den bebyggelse som de avses att betjäna, som det överhuvudtaget är möjligt. För att skona Lovös kulturlandskap och för att fler människor ska välja att nyttja förbifarten är det nödvändigt att anläggningen placeras betydligt närmare Tappström. Vad gäller uppfarterna på Lovö och planerna på att bredda väg 261 har regeringens villkor i sitt tillåtlighetsbeslut den 9 september 2009 totalt nonchalerats.

Redan dagens breda hårt trafikerade trafikled genom världsarvsområdet är oförenlig med UNESCO konventionen om världsarven. Risken att anläggningens världsarvsstatus dras tillbaka blir överhängande om inte nu presenterade anslutningspunkter fjärmas från världsarvsområdet och om vägen breddas.”

Ekerö kommun och Trafikverket måtte ha kastat detta papper i papperskorgen. I dagarna presenteras Förbifarten med uppfarter på Lovö för allmänheten. Breddning av väg 261 finns inte med – den frågan bereds i en annan utredning. Inte heller bussterminaler och infartsparkeringar redovisas. Dessa planer hör hemma i ytterligare en utredning.

Mycket mörkas i ambitionen att utnyttja - avskaffa Världsarvet. En motion i kommunfullmäktige om att undersöka möjligheten att bygga en tunnel under Drottningholm avfärdades av Peter Carpelan, som både

dyrt och onödigt. Han menade att ”Puttefnaskvägen förbi Drottningholm hotar inte Världsarvet.” Motionen röstades ner.

Fullmäktige har inte fått del av ICOMOS skrivelse. De förefaller inte heller ha fått veta att infarten över Lovö och Drottningholm är tänkt att avlasta Essingeleden.

Också Peter Carpelan och Wallenbergstiftelse brev till Trafikverket är anmärkningsvärt. Stiftelsen erbjuder plötsligt kommunen att bebygga Västeräng och kan därför inte acceptera an anslutning till Förbifarten vid Lindö tunnel:

”Den föreslagna trafikplatsen på Lindö kommer att generera störningar av olika slag, som går utöver vad som är godtagbart enligt de miljökvalitetsnormer som gäller för bostadsbebyggelse.”

En blick på kartan ger vid handen att Västeräng ligger bortom rondellen vid Tappström, fyra km från Lindötunneln. Hur Carpelan och Wallenbergstiftelsen efter denna argumentation kan förorda att alternativ 1 med rondeller och upp -och nedfarter på Lovö borde de ges tillfälle förklara. Menar de att boende vid Tillflykten, Edeby, Kanton, Malmen och Slottet tål störningar bättre än eventuella boende på Västeräng?

Trafikverket har ännu inte offentliggjort förslaget om anslutningar till Förbifarten. Det sker i dagarna, när julen står för dörren. Tiden för att komma med synpunkter och invändningar lär vara högst två månader. Var därför uppmärksamma på vad som sker i frågan. Kanske behöver vi efter nyår träffas på Klockargården för att tillsammans formulera protestaktioner.

Nästa år firar Världsarvet 20 årsjubileum. Vi som bor på Lovö måste se till att det blir många fler jubileer.

Gunnel Bergström

Julmarknad

Den 4–5 december hölls den traditionella julmarknaden på Drottningholm. Bland stånden med lussebullar, konsthantverk, rökt fisk, glögg, lammskinn, pepparkakor, ljuslyktor och tusen andra ting, fanns också Lovö hembygdsförening. Här är ett bildreportage från denna helg med fantastiskt vinterväder, minus tolv grader, lite snöfall och frusna fötter och fingrar.

Bertil Ottoson och Stina Odlinder Haubo talar med Cilla Ericson. Peter Tucker hade gjort en mobil utställning kring Förbifart Stockholms skadeverkningar på Lovö och Världsarvet med förslag hur man skulle kunna rädda Världsarvet. När Peter blev förkyld i kölden på lördagen, tog Cilla över stafetten för allas vårt bästa.

Fredrik Liljeström i försäljningstagen.

Stina Odlinder Haubo, som inte bara drog ett stort lass på hembygdsföreningens 60årsjubileum, utan stod också mängder av timmar på julmarknaden. Inte nog med det: hennes utställning om Lovö som visades första gången under 60års jubilieet kommer sannolikt att visas på Galleri Utsikten invid Ekerö bibliotek i vår. Dessutom arbetar hon på en bok om Lovö - Lovö under 5000 år är arbetstiteln och vi hoppas den kommer ut lagom till utställningen. Här visar hon Berit Lefvert vad föreningen har att erbjuda.

Sistaminuten julklappar

Ni kan nu köpa hembygdsföreningens varor direkt från föreningen om ni missade julmarknaden. Vykort med motiv från Lovö, T-shirts och kassar med 1700-talets varglappar, Härje Bäärnmans böcker om Lovö, guider till Fornstigen, kartor och mer. Ni kan också köpa de förnämliga verken om Drottningholms slott till specialpris och med dedikation av Göran Alm och/eller Stina. Kontakta Stina Odlinder Haubo telefon 070-6510062 eller ordföranden Bertil Ottoson på 08-7590326.

Extranummer!

Det pågår så mycket nu kring Förbifarten, vägen genom Drottningholm och kommunens planer för Malmen att E-Posten utkommer med ett extranummer vid nyår kring detta. Det blir ett nummer kring mygel, oheliga allianser, politiskt arrogans och historielöshet som allt pekar i samma riktning: ett hot mot Lovö och Världsarvet!

Läsarnas sidor

Förra numrets insändare i E-posten har väckt känslor hos andra läsare. Här kommer två nya insändare. Vi välkomnar andra att delta i diskussionen eller skriva om vad de har på hjärtat. Vi tar in allt. Ni kan skicka brev eller e-maila.

Ros

Lovön är en ovärderlig natur- och kulturmiljö för oss som bor på andra sidan bron, i Bromma, Vällingby, Hässelby, Sundbyberg mfl platser. Det gamla kulturlandskapet med åkrar och ängar, korna på Lovö prästgård, Lovö kyrka och andra äldre byggnader, skog och Mälarkontakt; vad kan man mer begära? Jo tystnad och frid, två ovanliga storheter i Stockholmstrakten.

Vi är många som känner stor ängslan över vad som händer med Lovön och Förbifartens realisering. Heder åt Lovö hembygdsförening som engagerar sig i dagens angelägna frågor och inte bara svunnen historia.

Ulla Jansson, Hässelby, och ofta gäst på Lovön.

...och ris

Synd att jag fick förra tidningen så sent så jag missade Malmavandringen! Hoppas att jag i fortsättningen får tidningen innan aktiviterna äger rum.

Sedan håller jag med 'Gammal Lovöbo' om att Eleonoraposten handlar för mycket om förbifarten och prästgårdsarrendatorn. Angående trafiken förbi parken vid Drottningholm så skulle en gångbro mellan Malmen och Parken underlätta trafikflödet. Den skulle vara vid busshållplatserna. Trafikljusen stoppar upp trafiken och intervallen för att det ska bli grönt för gångtrafikanterna är alldeles för långt, har missat bussen flera gånger.

Uppvuxen på Malmen

Gamla foton

Fler läsare har kontaktat E-posten och frågat om vi har gamla bilder av olika platser på ön. Men det är ju vi som vill ha bilder från er! Vi på E-posten bygger sakta upp ett elektroniskt bibliotek med gamla Lovöbilder, så fortsätt att kontakta oss, både ni som vill dela med er av vad ni har och ni som vill få reda på vad vi har och låna det.

FÖRENINGSPOST B

Avs: Box 184
17802 DROTTNINGHOLM

SVERIGE
PORTO BETALT

Redaktörns baksida

Det finns något som kallas socialt kapital. I ekonomiska kretsar har det börjat användas för att förklara varför vissa samhällen är framgångsrika och i stort sett konfliktlösa, medan andra inte är det. Socialt kapital är bland annat när människor engagerar sig i frivilliga verksamheter, och att genom sådana förtroende byggs mellan människor. När människor börjar känna tillhörighet och ägarskap över sitt samhälle. Det finns mycket socialt kapital på Lovö. Massor av människor som engagerar sig i olika verksamheter. Inte för att tjäna pengar. Inte för att få makt eller prestige. Hembygdsföreningen är ett exempel, Lovökören ett annat, Rädda Lovö ett tredje, Drottningholmsparkens vänner ett fjärde, föräldraföreningen vid Drottningholmsskolan ett femte, och så vidare. Tusentals timmars arbete utan ersättning som människor lägger ned för det gemensamma. Begåvade människor som arbetar för något de brinner för. Aktiva pensionärer som fortfarande har mycket att ge, småbarnsföräldrar som saknar tid, men ändå hinner med att delta, företagsledare som har kalendern full, men ändå klämmer in tid. Som agerar för att bevara ett kulturarv, deltar i debatter, sitter i styrelser, gör utställningar, bakar bullar och kokar kaffe, underhåller vägar, slåss emot orättvisor, smider spikar för att visa skolbarn hur man gjorde förr, röjer vandringsleder, sjunger i kyrkan, håller föredrag och engagerar sig.

Jag har svårt att tro att det finns någon plats med så där en tusen innevånare där det finns maken till socialt kapital som på Lovö. Vårda det: det kapitalet kan vara värt mer för ett bra samhälle än många miljoner i en kommuns kassa som dragits in genom skatter.

Claes Lindahl